

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma práce : Trestný čin vraždy a zabití podle § 140, § 141 TZ
Autor : Václav Kočka-Amort
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
Oponent : JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
Rozsah práce: 103 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 30.11. 2015

1. Celková charakteristika a náročnost tématu:

Téma úmyslných usmrcení patří ve vědě trestního práva ke klasickým a trvale aktuálním. Zahrnuje množství závažných dílčích otázek, které mají obecnou povahu. Právě pro oblast úpravy úmyslných usmrcení docházelo původně k formulování obecných institutů (zavinění, vývojová stadia trestné činnosti). Mnohá dílčí témata jsou předmětem neustávající diskuze a odrážejí změny společenské a civilizační (otázka počátku a konce lidského života, euthanasie). U nás dosud existoval poměrně omezený okruh literárních pramenů k tomuto tématu, což se začíná postupně měnit od účinnosti trestního zákoníku z roku 2009. Práce diplomanta Václava Kočky-Amorta je cenná právě svým důrazem na otázku systematiky, resp. vzájemného vymezení přísněji a mírněji trestných forem úmyslných usmrcení. Přínosem je také komparatistický ráz práce, jež porovnává českou a německou právní úpravu. Nelze přehlédnout, že ke splnění diplomního úkolu je zapotřebí studium dnes již poměrně značného objemu judikatury, jež není dosud ustálená (navíc zde hraje podstatnou roli velká rozmanitost skutkových okolností a normativní charakter znaků kvalifikovaných a privilegovaných skutkových podstat). Z uvedených důvodů se jedná o poměrně náročný diplomní úkol.

2. Hodnocení práce dle stanovených kritérií

- logická stavba práce, hloubka provedené analýzy – *Diplomová práce má poměrně složitou strukturu, která je však zcela přiměřená, resp. odráží značnou rozmanitost tématu a koncepci, s níž autor k jeho zpracování přistoupil. Tím mám na mysli především skutečnost, že diplomant se snaží pojednat o všech významných privilegujících a kvalifikujících znacích úmyslných usmrcení. Dále má pro strukturu a rozvržení práce význam komparatistické hledisko. Diplomant nezvolil běžný postup, při němž jsou pasáže o zahraniční právní úpravě v práci zahrnuty jen jako neživotné přívěsky, ale postupoval v zásadě průřezově. Považuji za velmi chvalitebné, že diplomant je s to postupovat od obecných problémů ke speciálním a navzdory zmíněné diverzitě tématu si práce udržuje ucelený charakter a styl argumentace.*
- *Autor staví do centra svého zájmu systematiku úmyslných usmrcení – podává nejprve nástin obligatorních znaků, jež musejí být naplněny u všech typů úmyslných usmrcení. Poté pojednává o relativně nově upravených znacích subjektivních (afekt a premeditace). Hlavní pozornost se však soustředí na znaky, jež u nás charakterizují vraždu spáchanou za okolností zvláště přitěžujících dle § 140 odst. 3 TZ. V německém trestním právu se jedná především o vymezení vraždy (Mord) a méně závažných typů homicidia. Zde je třeba*

připomenout, že sám katalog zvláště přitěžujících okolností i jejich výklad v soudní praxi podléhal během uplynulých desetiletí v evropských zemích značným proměnám. Autor byl s to se s touto nemalou interpretační výzvou při studiu pramenů velmi uspokojivě vypořádat. Jde zejména o otázku vícenásobných usmrcení, usmrcení zvláště zranitelných osob (vraždá dítěte, těhotné ženy, úředních osob atp.). Dále jde o řešení často jen vágně vymezených znaků, jež charakterizují zavrženíhodnou pohnutku pachatele či surový způsob spáchání činu. Autor nevynechal ani svébytné kategorie vražd loupežných a nájemných. Za velmi zdařilé považuji pojednání o tzv. zakrývací vraždě – to je téma velmi frekventované v zahraniční literatuře (včetně např. anglosaské), avšak u nás mu byl zatím věnován jen nepatrný zájem.

- Předložená práce Václava Kočky-Amorta se vymyká z průměru studentských prací poměrně vysokou exegetickou úrovní. Autor analyzuje vybrané znaky skutkových podstat s velkou pečlivostí a mnoha cennými postřehy. Rozsah materiálu, který diplomant nastudoval je úctyhodný, přičemž se z části jedná o prameny německé, jejichž studium s porozuměním bývá obtížnější. Práce nemá v žádném případě jen kompilační ráz, ale je z ní patrný velký zájem, ba nadšení autora pro zvolené téma i samo odvětví trestního práva. O značné přemýšlivosti autora svědčí i velmi podrobně vypracovaný návrh změn de lege ferenda, kde autor samostatně dospěl k závěrům, jež sdílí zejména mnozí zkušení odborníci z praxe i právní vědy.
- použité prameny, práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací, stylistická úroveň práce – Autor vycházel z okruhu monografických prací, příruček, učebnic a dalších syntetických děl (komentářů), který jím zpracovávané téma k náležitému zvládnutí vyžaduje. Zcela ojedinělý je však počet soudních rozhodnutí, která autor nastudoval. Texty judikátů byl diplomant velmi zdařile s to přetavit v originální odborný text, který má nespornou informativní a naučnou hodnotu. Jde současně o text čtivý, napsaný poutavým stylem. Mám za to, že autor postupoval korektně, pokud jde o práci s poznámkovým aparátem.
- úprava práce (text, grafy, tabulky) - bez připomínek, autor nevyužívá grafů či tabulek, což je dáno trestněprávně exegetickým rázem práce. Velmi přehledné je členění textu na kapitoly a oddíly číslované v desítkové soustavě.

3. Případné další vyjádření k práci: Jde bezesporu o nadprůměrnou práci, jejíž části by bylo vhodné (po příslušných úpravách) publikovat v odborném tisku.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Autor by mohl při ústní obhajobě shrnout svůj názor na novou systematiku úmyslných usmrcení v českém právu a stručně ji porovnat se systémem německým. Z dílčích otázek by se diplomant mohl ještě jednou blíže zamyslet nad otázkou vraždy spáchané na těhotné ženě. Nebylo by vhodnější tento zvláště přitěžující znak vykládat restriktivně tím způsobem, že pro účely daného ustanovení je „těhotnou ženou“ třeba rozumět teprve žena ve vyšším stupni těhotenství, kdy již jsou známky těhotenství na těle ženy laickému pozorovateli patrné?

5. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

6. Navržený klasifikační stupeň: 1 (výborně)

V Praze dne 15. ledna 2016

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
vedoucí diplomové práce